

Kommunene

Deres ref.

Vår ref.
23/5078 - ASOR

Dato
20.12.2023

VALG AV FORLIKSRÅDSMEDLEMMER OG SKJØNNSMEDLEMMER FOR PERIODEN 2025-2028

Etter høstens kommunevalg skal det avholdes valg av lagrettemedlemmer, meddommere, jordskiftedommere, skjønnsmedlemmer og forliksrådsmedlemmer. Valget skal foregå innen 15. oktober 2024, og de velges for perioden fra og med 1. januar 2025 til og med 31. desember 2028.

Domstoladministrasjonen vil sende ut informasjon om valg av lagrettemedlemmer, meddommere og jordskiftedommere.

Spesielt om valg av forliksrådsmedlemmer

Som forliksrådsmedlem skal bare personer som anses særlig egnet til oppgaven velges, jf. domstoloven § 56. Det er viktig for rettssikkerheten til borgerne at kommunene foretar grundige vurderinger ved valg av representanter. Vedlagt følger retningslinjer for valg av forliksrådsmedlemmer og skjønnsmedlemmer.

Det forventes at kommunene gir forliksrådsmedlemmer tilstrekkelig informasjon om forliksrådet generelt, hvilke arbeidsoppgaver et forliksrådsmedlem har og omfanget av disse, samt om godtgjøringen som gis for arbeidet. Informasjon om dette finnes i tvisteloven kapittel 6, tvistelovforskriften og Rundskriv G-2006-5 fra Justis- og beredskapsdepartementet om forliksrådene og sekretariatene. Der står at i særlige tilfeller kan det utbetales erstatning for tapt arbeidsfortjeneste mv. for forliksrådsmedlemmer og varamedlemmer begrenset oppad til 750 kroner per dag. Satsen er prisjustert fra 750 til 775 kroner fra 1. januar 2024, jf. Prop. 1 S (2023–2024) og Innst. 6 S (2023–2024).

For øvrig opplyser vi om at departementet er godt i gang med arbeidet med å følge opp Stortingets vedtak nr. 445 (2022–2023) om å utrede forliksrådsordningen, men dette får ingen betydning for valget av forliksrådsmedlemmer for perioden 2025-2028.

Opprettelse av felles forliksråd

For ordens skyld nevner vi at kommuner som har samme sekretariat for forliksrådet og dessuten ligger i samme domssogn, kan beslutte å ha felles forliksråd. Dette forutsetter tilslutning fra minst 2/3 av hver av kommunestyrenes medlemmer, se domstoloven § 27 siste ledd. Kommunene må ev. bli enige om hvor mange medlemmer og varamedlemmer hver kommune skal velge, og om hvordan det skal sikres at det blant medlemmene og varamedlemmene er både kvinner og menn. Felles forliksråd kan opprettes uavhengig av funksjonsperioden etter domstoloven § 57.

Spesielt om valg av skjønnsmedlemmer

Domstoladministrasjonen har utarbeidet en oversikt over hvor mange skjønnsmedlemmer domstolene anslår å ha behov for i neste utvalgsperiode. Oversikten fremgår av vedlegget til Domstoladministrasjonens brev, som følger med dette brevet. Justis- og beredskapsdepartementet har på denne bakgrunn fastsatt antall skjønnsmedlemmer, se eget vedlegg.

Departementet gjør oppmerksom på at domstolene, som tidligere, har gitt uttrykk for at de i liten grad har bruk for skjønnsmedlemmer med «alminnelig kompetanse». Domstoladministrasjonen har utarbeidet en liste med kategorier som bør brukes som utgangspunkt når utvalgene skal settes sammen. Kategoriene skal gi bedre oversikt over skjønnsmedlemmenes kompetanse, og gjøre det enklere for domstolene å finne skjønnsmedlemmer med riktig kompetanse i den enkelte sak. Når fylkeskommunen skal registrere utvalget i portalen for meddommerutvalg i forbindelse med det kommende valget, skal alle skjønnsmedlemmer plasseres i en av kategoriene på listen. Departementet viser til Domstoladministrasjonens brev for ytterligere informasjon.

Noen domstoler har gitt uttrykk for at den øvre aldersgrensen på 70 år som gjelder for andre meddommere og for fagdommere, bør være veiledende selv om den formelt sett ikke gjelder for skjønnsmedlemmer. Domstoladministrasjonen fremhever at skjønnsmedlemmer helst bør være yrkesaktive, og at de bør være i stand til å delta på befaring, i enkelte saker i ulendt terreng. Med bakgrunn i domstolenes arbeidsmåter, er det også en fordel om skjønnsmedlemmene har en viss digital kompetanse.

Mange jordskifteretter ønsker at skjønnsmedlemmene som oppnevnes av fylkeskommunen, også oppnevnes som jordskiftemeddommere av kommunen.

Med hilsen

Brita Mellin-Olsen

underdirektør

Anna Skaret Orskaug
konsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Kopi
Politidirektoratet
Statens Sivilrettsforvaltning
Statsforvalterne